

PLAN STRATEGIC DE DEZVOLTARE

Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului

Orizont: 2025–2029

1

1. Introducere

Planul strategic 2025–2029 stabilește direcțiile de dezvoltare ale Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului (INST), în concordanță cu misiunea sa fundamentală: cercetarea totalitarismelor, analiza mecanismelor represive, conservarea memoriei istorice și dezvoltarea unui dialog public bazat pe rigoare științifică.

2. Misiune și viziune

Misiune:

Studierea totalitarismelor europene din secolul XX, documentarea repercusiunilor acestora, conservarea și valorificarea arhivelor și promovarea cercetării interdisciplinare pentru înțelegerea fenomenelor istorice care modelează prezentul.

Viziune 2029:

Consolidarea Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului drept principalul centru de cercetare a istoriei secolului XX și a celei recente din România. Pentru atingerea acestui obiectiv avem în vedere nu doar creșterea numărului de cercetători, proces blocat în contextul politicilor de austeritate bugetară, ci și prin alte măsuri sinergice: i) încurajarea participării cercetătorilor institutului la cât mai multe proiecte de cercetare în parteneriat cu colegi din state ale Uniunii Europene, Moldova și Ucraina; ii) dezvoltarea unor abordări metodologice în sincronie cu cele din Uniunea Europeană și America de Nord (de exemplu, interesul pentru istoria globală); iii) organizarea de evenimente sau participarea la activități din domeniul politicilor memoriei (expoziții, conferințe), prin care să fie întărită cunoașterea istoriei naționale.

3. Analiză strategică de tip SWOT (integrată narativ)

Puncte forte

- Prestigiu instituțional recunoscut național și internațional.
- Calitate ridicată a corpului de cercetare.
- Echipă de conducere tânără și motivată.
- Relații externe de parteneriat funcționale.
- Parteneriate naționale funcționale.
- Programe de cercetare în linia celor promovate de Academia Română.
- Singurul institut dedicat exclusiv istoriei secolului XX al Academiei Române.
- Stabilitatea sediului institutului.
- Bibliotecă proprie utilă și valoroasă.

- Publicații consacrate și cunoscute în mediul științific.
- Toate publicațiile proprii sunt digitalizate.
- Capacitate de furnizare de expertiză publică.

Puncte slabe

- Infrastructura de cercetare învechită.
- Lipsa unei școli doctorale în institut.
- Un buget construit doar pentru asigurarea salariilor, fără sprijinirea mobilităților academice de scurtă durată.
- Costuri de organizare a evenimentelor științifice proprii insuficiente.
- Numărul relativ mic de cercetători, în raport de ambițiile programelor de cercetare.
- Schema de personal rigidă, care nu favorizează angajarea unor tineri cercetători.

Oportunități

- Deschiderea unei școli doctorale proprii.
- Aplicarea la granturi naționale și internaționale.
- Deschiderea unor noi arealuri tematice.
- Dezvoltarea parteneriatelor existente și deschiderea altora noi.
- Interes internațional crescut pentru studiul totalitarismelor.
- Programe europene generoase pentru cercetare și digitalizare.
- Posibilitatea creării de consorții internaționale.
- Dezvoltarea domeniilor de *Digital Humanities*.
- Cerere educațională ridicată pentru resurse privind istoria recentă.
- Colaborări culturale extinse cu muzee și institute.

Amenințări

- Schimbări radicale în privința cercetării fundamentale din România.
- Menținerea unor politici de austeritate pentru o perioadă lungă.
- Modificări negative ale accesului la resursele arhivistice.
- Menținerea pe timp îndelungat a unei politici rigide în domeniul resurselor umane.
- Competitivitate ridicată între institutele europene similare.
- Politizarea temelor legate de istoria recentă.
- Îmbătrânirea comunității științifice.
- Instabilitatea finanțării culturale.
- Cerințe tot mai stricte în proiectele internaționale.

4. Metode de identificare a tendințelor societale noi

INST utilizează o serie de instrumente moderne pentru a anticipa evoluțiile din societatea românească și din cercetarea națională și internațională:

- Webinarii, schimburi academice și întâlniri periodice de prezentare a ideilor emergente
- Analiza Google Trends și platforme AI pentru identificarea interesului public
- Monitorizarea presei și implicarea în rețele precum Academia.edu sau ResearchGate.

5. Obiective strategice pentru perioada 2025–2029¹

- Consolidarea cercetării științifice privind totalitarismele.
- Extinderea participării la proiecte europene și rețele internaționale.
- Dezvoltarea infrastructurii digitale.
- Creșterea rolului educațional și cultural al INST în spațiul public.
- Modernizarea managementului și creșterea performanței instituționale.

6. Direcții strategice de acțiune

6.1. Cercetare științifică

- Finalizarea secțiunilor „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Dezvoltarea constituțional-instituțională a statului”, respectiv „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Evoluția politică, economică și socială a țării din perspectiva deciziilor luate la nivelul Comitetului Executiv și Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.” și valorificarea acestora.
- Continuarea programului „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist” cu o nouă direcție de cercetare „Surse istorice esențiale”.
- Lansarea unui program de cercetare dedicat „Violenței politice a fascismului românesc interbelic”.
- Finalizarea programului de cercetare din domeniul istoriei sociale și cotidiană „(Micro)istorii globale ale comunismului: Uzina Tractorul Brașov și oamenii săi”, grantul GloBv (PN-IV-P2-2.1-TE-2023-1822).
- Lansarea unei sinteze științifice majore privind totalitarismul românesc, pentru anul 2029, în perspectiva aniversării a 40 de ani de la căderea comunismului.
- Deschiderea unei Școli doctorale în cadrul INST.

6.2 Proiecte europene și finanțare

- Participarea ritmică la competiții Horizon Europe, European Research Council Grants – ERC, Humanities in the European Research Area- HERA, CERV, Europa Creativă.
- Construirea unui consorțiu regional pentru studiul totalitarismelor.

¹ Pentru cuantificarea obiectivelor și corelarea lor cu indicatori de performanță, vezi punctul 8.

6.3 Parteneriate naționale și internaționale

- Continuarea și extinderea colaborării cu institute de cercetare și universități din România în cadrul unor proiecte și programe de cercetare pe termen scurt, într-o abordare interdisciplinară (sociologi, antropologi, demografi, politologi ș.a.)
- Continuarea și aprofundarea parteneriatelor existente cu instituții de cercetare din Republica Moldova și Bulgaria.
- Continuarea și extinderea activităților în cadrul Rețelei Europene Memorie și Solidaritate.
- Întărirea colaborării cu instituții de cercetare din spațiul Europei Centrale și de Est prin încheierea unor parteneriate pe termen mediu și lung.

4

6.4 Digitalizare

Crearea platformei „e-Totalitarism”: o bibliotecă digitală cu funcții de căutare avansată (folosind AI pentru recunoașterea textului - OCR) pentru publicațiile proprii.

7. Calendar de implementare

2025-2027

- Finalizarea programelor de cercetare inițiate în anul 2021 și deschiderea unor noi programe de cercetare, cu aprobarea Academiei Române
- Valorificarea prin publicare a programelor de cercetare finalizate, din cadrul „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist”.
- Depunerea de aplicații în consorțiu pentru proiecte internaționale și în nume propriu sau în asociere cu alte institute de cercetare, în funcție de disponibilitatea finanțărilor.
- Publicarea unor teze de doctorat valoroase.
- Autoevaluare mid-term a planului strategic.

2028-2029

- Operaționalizarea unui Școli doctorale în cadrul INST.
- Extinderea echipei de cercetare prin recrutarea de doctoranzi.
- Valorificarea prin publicare a programelor de cercetare finalizate, din cadrul „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist”.
- Publicarea unor teze de doctorat valoroase.
- Lansarea platformei „e-Totalitarism”.
- Evaluarea finală și proiectarea direcțiilor strategice 2030–2035.

8. Indicatori de performanță (KPI)

- Publicare cel puțin patru volume din cadrul „România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist”.
- Organizarea a cel puțin cinci evenimente științifice internaționale.

- Organizarea a cel puțin trei evenimente științifice în parteneriat cu Institutul de Istorie al Universității de Stat din Republica Moldova.
- Indexarea revistei „Arhivele totalitarismului” în baza de date SCOPUS.
- Publicarea a cel puțin 10 teze de doctorat valoroase în cadrul editurii INST.
- Dezvoltarea secțiunii „Resurse educaționale” și transformarea acesteia în „e-Totalitarism”, pentru a ajunge la cel puțin 150 de itemi accesibili online.
- Creșterea cu 30% a numărului mediu de participări la conferințe internaționale în străinătate a cercetătorilor principali din INST.
- Depunerea a cel puțin 3 aplicații de finanțare, în parteneriat, la competiții Horizon Europe, CERV, Europa Creativă.

9. Sustenabilitate și orientare pe termen lung

Planul strategic este susținut de o abordare responsabilă a resurselor, prin:

- Diversificarea finanțării (fonduri europene, sponsorizări, *crowdfunding*);
- Fidelizarea personalului și recunoașterea excelenței;
- Aplicarea unui sistem de evaluare obiectivă a performanței științifice;
- Promovarea meritocrației și a standardelor internaționale.

10. Concluzii

Planul strategic 2025–2029 stabilește o direcție realistă, dar ambițioasă, pentru modernizarea INST și consolidarea rolului său în cercetarea totalitarismelor. Prin combinarea tradiției academice cu instrumente digitale și deschidere internațională, institutul poate deveni un actor de prim nivel în spațiul european al studiilor istorice dedicate secolului XX.